

Пожидаєва Т.В.

слухач заочної форми навчання факультету
№ 2 НАВС

науковий керівник: **Радзівон С.М.**

доцент кафедри організації охорони
громадського порядку ННІ №3 НАВС,
к.ю.н., доцент

ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Кардинальне оновлення принципів поліцейської діяльності значною мірою має стосуватися і її етичних засад, заснованих на публічному характері професійної діяльності та поведінки у побуті, особливих вимогах поводження з іншими людьми.

Питання професійної етики працівників поліції сьогодні ще залишається недостатньо впорядкованим. У цій галузі діють одночасно декілька актів різного рівня, норми яких частково дублюються та взаємно перекликаються.

Положення про професійну етику працівників поліції містяться у Конституції України (статті 28, 32), Законі України "Про Національну поліцію" (у статтях 6-12, 18 та інших), Кодексі честі працівника органів внутрішніх справ України (наказ МВС України від 11.01.1996 № 18), Правилах поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу ОВС України (наказ МВС України від 22.02.2012 № 155), Правилах етичної поведінки поліцейських (наказ МВС від 09.11.2016 № 1179).

У ситуації з одночасним існуванням кількох чинних джерел етичної поведінки поліції України доречно базувати свою діяльність передусім у відповідності із законодавчими актами (Конституцією України та Закону України "Про Національну поліцію"), розуміти і дотримуватись міжнародних засад поліцейської етики (Європейський кодекс поліцейської етики, що ухвалений як рекомендація Ради Європи від 19 вересня 2001), невідкладно розробити сучасний кодекс чи збір правил поліцейської етики, у якому визначити долю попередніх актів.

Проте у сучасних умовах у питаннях етики потрібно керуватись Правилами поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу ОВС України.

Правила поведінки та професійної етики об'єднують норми про належне поводження працівників поліції у різних випадках, що об'єднані у такі напрями:

- моральні основи служби в органах внутрішніх справ;
- професійно-етичні правила поведінки працівника органів внутрішніх

справ;

- правила службового спілкування працівника органів внутрішніх справ;
- правила урегулювання конфлікту інтересів серед працівників органів внутрішніх справ та запобігання проявам корупції.

Загалом норми професійної етики вимагають від працівника поліції:

- поводитися з почуттям власної гідності, доброзичливо і відкрито, уважно і ввічливо, викликаючи у громадян повагу до органів внутрішніх справ і готовність співпрацювати з ними;

- постійно контролювати свою поведінку, почуття і емоції, не дозволяючи особистим симпатіям або антипатіям, неприязні, недоброму настрою або дружнім почуттям впливати на службові рішення, уміти передбачати наслідки своїх вчинків і дій;

- безперечно і неухильно поважати та захищати права та свободи людини і громадянина, відповідаючи перед державою і суспільством за життя та безпеку людей у ситуаціях, що потребують втручання правоохоронців. Поважати гідність людини, виявляти до неї гуманне ставлення та повагу;

- не допускати проявів жорстокого або принизливого ставлення до людей, поважати їх природне право на життя, законні права на свободу думки, совісті, самовираження, збереження здоров'я, мирне зібрання, володіння майном тощо;

- поводитись з усіма категоріями громадян однаково коректно незалежно від їх службового чи соціального становища;

- у спілкуванні з колегами виявляти простоту і скромність, уміння щиро радіти успіхам товаришів по службі, сприяти успішному виконанню ними службових доручень.

- не допускати впливу сторонніх осіб, особистих (приватних) інтересів, інтересів членів своєї сім'ї на виконання службових обов'язків, якщо ці інтереси не співпадають із завданнями органів внутрішніх справ або суперечать їм [1].

Для працівника поліції неприпустимі поспішність у прийнятті рішень, нехтування процесуальними і моральними нормами; провокаційні дії, пов'язані з підбурюванням, спонуканням у прямій чи непрямій формі до вчинення правопорушень; розголошення фактів та обставин приватного життя громадян, які стали відомими в ході службової діяльності; вибірковий підхід при вжитті заходів до порушників закону, правил дорожнього руху; байдужість, бездіяльність і пасивність у попередженні і припиненні правопорушень.

Важливим є дотримання у службовій діяльності працівників поліції системи моральних принципів:

- гуманізму, який проголошує людину, її життя і здоров'я вищими

цінностями, захист яких становить сенс і моральний зміст правоохоронної діяльності;

- законності, визнання працівником верховенства права, а також його обов'язкового виконання у службовій діяльності;
- об'єктивності, що виражається в неупередженості при прийнятті службових рішень;
- справедливості, що означає відповідність міри покарання характеру і тяжкості проступку чи правопорушення;
- колективізму і товариства, що виявляються у відносинах, заснованих на дружніх стосунках, взаємній допомозі та підтримці;
- лояльності, що передбачає вірність державі, МВС, повазі і коректному ставленні до державних та громадських інститутів, державних службовців;
- нейтральності, що означає рівне, неупереджене ставлення до всіх політичних партій і рухів, що передбачає відмову працівника від участі в їх діяльності в будь-яких формах;
- толерантності, що полягає в поважному, неконфліктному ставленні до людей з урахуванням соціально-історичних, релігійних, етнічних традицій і звичаїв.

Етичні засади професійної діяльності працівників поліції самі собою є деклараціями без реального їх забезпечення. Гарантіями забезпечення етичної діяльності працівників поліції мають бути вивчення прикладних питань поліцейської етики при підготовці персоналу поліції, якісне проведення внутрішніх розслідувань з реагування на скарги щодо діяльності поліцейських, побудови загальної атмосфери відкритості та нетерпимості до неетичного поведіння у організації роботи кожного поліцейського підрозділу [2].

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. rada.gov.ua/
2. Про затвердження правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 09 листопада 2016 р. № 1179. rada.gov.ua/.